

A když bude v sobotu,
budeme mieti lopotu
75 a v neděli ráno
v žaludku prostrano.
Sedem k stolu
chudí spolu,
kážem sobě dáti
80 větru posnidati,
potom vobědвати.

Nechajíc pyšných krmí,
milujme zelé,
tvaroh, krúpy, jelito,
mléko kyselé,
95 a zášpice,
kapalice,
s mákem valdyně,
uzené, dýně,
hrách na vokříně.

Ti kuchaři naši
vaří nám ze mlhy kaší,
ze tmy zvěřinu,
85 ve snách jeleninu.
Náton paří,
trdlo vaří,
chtějíc hosti ctiti,
krmí učiniti,
90 nechť jsú, třeba-li, zbiti!

PÍSEŇ O ŽENÁCH

(Třeboň A 7, fol. 148b—149b)

Střez se toho každý člověk,
buď kněz, žák neb ktož kolivěk:
žádá-li mieti dluhý věk,
varuj sě ženské chyrosti.
5 Neb mnoho písma o tom jest,
že mnohé zklamá ženská lest:
stratili pro ni můdří čest,
zapomněvše své můdrosti.

První příklad o tom máme,
10 jakož o Evě slýcháme,
kterak Adama zklamala,
když mu jablko shrýzti dala.

Proti vuoli Buoha svého
poslechla hada chytrého,
15 v němž jest seděl skrytý dábel.
Protož jim kázal ven anděl.

Druhý příklad jistý vieme,
jakož od kněží slýcháme,
že krále Davida ctného
20 a Šalomúna můdrého,

Samsona velmi silného,
Absolona přepěkného,
všecky ženská lest zklamala,
nic jim můdrost nespomohla.

25 K tomu jiných dobrých mnoho,
jenž jsú sě nestřehli toho,
ztratili své dobré mravy,
jakož o nich Písmo praví.

Neb tu mysl má mnohá žena,
30 jsúc v svém srdci zatvrzena,
buď zlé neb dobré, nic netbá,
když svój úmysl dokoná.

Žena jest počátek zlého
i počátek skutku ctného.

35 Žena to svú lstí zjednala,
že od otce dci plod vzala.

A hlava svatého Jana
ženě plesající dána.
Žena otce k tomu zbudi,
40 že z pravdy křivdu přisúdi.

Nábot jest ukamenován,
byl Jozef pro ženu jímán,
nejeden vítěz zahlassen,
pro ženskú lest zdravie zbaven.

45 Anať starého, mladého,
chudého i bohatého,
žáka, mnicha i konváře,
všecky táhne do své vrše.

Krále i kniežata loví,
50 když k nim sladká slova mluví,
lakomět jim z měšcov děře,
všakt jich dosti nenaběre.

Jest-li, že nemáš co dáti,
inhed chřbet k tobě obráti.
55 Pakli jí slíbíš co dáti,
tuť die: „Chciť tě milovati.“

Tuť ocházie smějíci sě,
jednak bujně, jednak tiše,
anať jednak vzhoru skáče
60 a po malé chvíli zpláče.

Žena vraždy, bojě strojí,
nepřimlívát sě k pokoji.
Neřežet tolík ostrý meč
jakožto lstité ženy řeč.

65 Oč sě kolivěk pokúší,
tot vše lstimá žena zruší.
Nedržíť viery žádnému,
slehka také muži svému.

Sílu, zraky, život ztratí,
70 ktož sě po ženách obráti.
Pro tě také, lstimá ženo,
Trója město jest zrušeno.

Pakli ji kto z čeho treskce,
inhed s ním mluviti nechce,
75 hledát toho, byť sě mstila,
at by svú vuoli plnila.

Ač před mužem toho nedie,
neb to snad sama dobře vie,
že by byl odporen tomu,
80 jinak sě přičiní k tomu.

Hledá na tě inhed sváruov
a potom kúzel i čáruov:
potom strach nápojě od nie,
od něhožto srdce zcepenie.

85 Nebt jest druhdy ženská viera
jista jako v plotě diera.
Když sladká slova podává,
tuť jed pod medem schovává.

Byloť by mnoho praviti,
90 kto by mohl vypraviti,
cožt jest o nich v kniehách psáno,
od můdrých lidí sebráno.

Nemáme k tomu kvapiti,
bychom je chtěli haněti.
95 Protoň dobré ženy mají
odplatu v andělském ráji.

IV

ACH, TOŤ SEM SMUTNÝ I PRACNÝ

(Sandoměř, kostel sv. Jakuba)

Ach, toť sem smutný i pracný
i nevzácný
v cizém kraji!
Dalekoť sem v neznámosti,
5 v nemilosti,
túhú lkaji.

Kudyžt sě koli obráci,
tuť sem v práci,
až sě bojím.
10 Mnohýt mluví, jakšoň ráčí;
bez rozpači
srdce kojím.

Bych byl dále nežliň mnoho,
vždy dle toho
15 chci pomnieti.
Ve dne v noci křičím k Bohu,
jenž nemohu
přezni jmieti.

Snadnoť paní spraví vinu
20 v tu hodinu,
když chce přieti.
Sžel sě toho Hospodinu!
Pro nevinu
jmiech trpěti.

25 Však žeň zlým zlost nespomóž,
vicecť Bóh móž
cuzím dátí.
Synu boží milostivý,
všeš, kto křivý,
30 rač to znáti.